

**R. P. Christophori De Ortega È Societate Iesu, Quondam
Scolasticæ Theologiæ publici Professoris, ac ejusdem
Facultatis Præfecti ... Theologia Controversiarum
Dogmaticarum, & Scholasticarum, de Divina ...**

**Ortega, Cristóbal de
Lugduni, M.DC.LXXX.**

1. Reprobationis à gratia, etiam sufficiente, essentia statuitur: atque ad propriæ reprobationis essentiam statuendam notata.
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94285](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94285)

sufficiens ad fidem penitentiam, & salutem. Nihil probat argumentum. Esi enim de Deo, eiusque bonitate solummodo inspecta, & salutis omnium desiderio, ita sane iudicare, ac credere debeamus, ut in potestate ad dei cuiusvis ipsius salutem absolute posuerit, ac proinde, quod eam non assequatur, penes ipsum demum absolute fuerit, ac non penes Deum, idque absque prouisione auxilij sufficientis à Deo præstiti sit impossibile; tamen collatione auxilij sufficientis remotè, ut honestè operetur adultus, sicque ad proximiora, & proximiora recipienda perueniat, satis à Deo præstatur, cum autem remoto illo auxilio, quo reliqua bono arbitrij sui vtu posset acquirere, abutens peccat, atque vltioribus ad salutem proximioribus se indignum reddit, iam non sola Dei bonitas, & benignitas, salutisque adulti voluntas, & desiderium ad gratiæ auxilij collationem Dei menti oberrant; sed indignitas etiam peccatoris ob quam gratia omni proximiori, proximiori ad salutem non obstante Dei bonitate, nullaue eius derogatione, & iniuria, iustissime poterit priuari, de factoque in contenta Vasquez per tempus, saltem breues, reprobi nonnulli ad vitæ extremum priuantur, barbarique plures, quibus veri Dei, & fidei lux ob antea peccata contra naturæ rationis dictamen, nunquam affluisse, & paruulorum absque baptismo obuentum salutem ex ea etiam bonitate verè, ac serio desiderat, & tamen eorum pluribus de remedio sufficienti, adhuc remotius, ad salutem Deus in Vasquez sententia non prouidet, ut videmus Sat ergo bonitati, & desiderio verò, ac serio salutis adultorum erit remoti auxilij prouisio, ex qua industria, bonoque vtu ad proximiora & proximiora, fidei, iustificationis, & salutis possit peruenire. Opponunt à ratione Vasquez, & asserunt sine gratia sufficiente nec boni moraliter quidquam agere possumus, nec quidquam moralis mali vitare potestatem adhuc antecedente: ergo, cui Deus auxilium, etiam sufficiens, denegauerit non poterit peccare. Concedit consequentiam Augustinus in Pharaone, concedereque debent obiectantes in reprobis peccatoribus, qui ad alia toti intenti nihil de penitentia, & animi salute cogitantes obeunt diem. Sed de antecedenti magna nobis disceptatio futura tom. 11 de ente supernaturali controu. de gratia auxiliante, aliunde, quam hæcenus fuerit, antecedens illud à Doctoribus, in vtramque partem versatum: pendet enim eius decisio ex ea questione: an notitia legis, quatenus ad inducendam obligationem præcise requiritur, sit gratia aliquo modo supernaturalis, & per Christum: quam magister meus Daza multa eruditione, & ingenio excitauit, atque illustrauit.

QVÆSTIO III.

De essentia reprobationis à gratia communiter acceptæ à Theologis, & prædestinationi omnino aduersantis.

Reprobationem à gratia omnino, & quasi à diametro, & contrariè prædestinationi aduersam, eam appello, quæ à gratia solum efficaci exclusio, & reprobatio est: quemadmodum prædestinationi gratiæ solummodo efficacis preparatio in diuina præsentia, & voluntate est: atque eo sensu & acceptione de reprobatione à Theologis communius, magisque ex instituto disputatur, quam de reprobatione à gratia etiam sufficiente: quare eo sensu acceptæ reprobationis explicanda hic essentia, & ut aiunt quidam ex instituto erit, tamen obiter / tanquam de re facilius de essentia reprobationis à sufficienti etiam gratia dicetur.

Christoph. de Ortega de Deo Vno, Tomus II.

CERTAMEN I.

Reprobationis à gratia, etiam sufficiente, essentia statuitur: atque ad propriæ reprobationis essentiam statuendam notata.

Cum reprobationis essentia actum liberæ voluntatis Dei de gratia, siue sufficiente, siue efficaci, deneganda rationali creaturæ, ut minimum includat, neque, acque, nisi ex scientia aliqua cum gratiæ deneganda, cum creaturæ, cui deneganda gratia est, à Deo haberi de vtraque reprobatione examinandum erit, quamnam scientiam, vel denegandæ gratiæ, vel rationalis creaturæ, cui deneganda alterutra gratia est includat, vel essentialiter supponat: ad eum modum, quo de prædestinationis essentia agentes examinabamus. Quocirca triplicis Dei scientiæ circa obiectum vtrumvis retrahendâ hic memoria erit: simplicis intelligentiæ quæ, & subiecti reprobandi à gratia possibilitas, atque item possibilitas gratiæ, & essentialis eius, ac intrinseca ad salutem conducentia repræsentetur. Visionis item, qua vtriusque absoluta existentia à Deo cognoscitur, media, quid futurum, essi contingenter & libere in creatura, & à creatura rationali determinate sit, Deo innoscitur: & scientiam visionis de absoluta gratiæ existentia; vel eius absoluta negatione ad neutram reprobationem, siue ut eius constitutum, siue ut quid præsuppositum, requiri perspicuum est: siquidem neutrius gratiæ existentia absoluta est, quare neque visionis scientia, sed potius absolute negationis visio: quæ cum voluntatem absolutam non conferendi gratiam creaturæ illi rationali, qua voluntate reprobatio à gratia, vel adequatè, vel saltem, completiue constituitur, nequit reprobationem à gratia constitutere, neque ad illam supponi.

2. De scientia autem simplicis intelligentiæ creaturæ rationalis scientia ad vtramque reprobationem à gratia supponi, non autem ipsam ingredi æque certum est. Supponi quidem: quia, cum voluntas Dei à gratia alterutra excludendi, ac reprobandi, ex quocunque motiua à Deo habeatur, libera Deo sit, & chimæra omnis, seu impossibile se ipso ab existentia & subinde possibilitate recipiendi gratiam sit exclusum, nec ex libera Dei voluntate pendeat, ut ab ea excludatur, sit scientiam simplicis intelligentiæ de possibilitate creaturæ rationalis ab alterutra gratia reprobandæ, atque excludendæ ad voluntatem liberam Dei de eius exclusione, & (quod idem est) reprobationem prærequirit: Dices id non inferri: sed solum scientiam de creaturæ excludendæ à gratia, & reprobandæ impossibilitate non posse ad reprobationem præsupponi, satis tamen esse præsupponi scientiam de creatura reprobanda præscindentem ab eius possibilitate ut à gratia alterutra eam velit Deus excludere: contra verò, quia nequit non creatura reprobanda à gratia im particulari secundum suam entitatem physicam & metaphysicam id est coniunctionem, & complexum metaphysicum omnium suorum prædicatorum essentialium à supremo genere vsque ad individuale inclusus prænosci, alioqui non hæc creatura sed vel alia, vel nulla à gratia excludetur, atque in entitate hæc physica, & metaphysica ex his omnibus prædicatis metaphysicè essentialiter constare creaturæ stat ipsius possibilitas essentialiter, & à nobis etiam impræcendibiliter inclusa sicut in coniuncto prædicatorum chimære essentialis, & impræcendibilis impossibilitas ipsius, ergo nequit esse nisi chimærica scientia Dei de creatura hæc ab eius possibilitate præscindens. Secundo ex parte voluntatis huius liberæ Dei excludendi hæc creaturam à gratia confutatur euasio. Est siquidem voluntas efficax priuationis eius à gratia, quæ nisi ex possibilitate, cum priuationis, tum subiecti quod possit gratiam habere, & priuationem pati haberi à Deo reprobatur.

KKK

gnat; esto præcendens illa scientia, à creaturæ possibilitate esse in Deo posset.

3. De scientia vero visiois creaturæ rationalis ab alterutra gratia excludenda, ac reprobanda dicendum est, ad eius reprobationem præsupponi; non autem ingredi reprobationem. Primum patet ex dictis controu. 6. de Froid. et 7. de Prædellin. Enim reprobatio hæc ab alterutra libera proxime est, ac proinde ex parte actus primi debet Deus supponi potius proximè ad prouidendum creaturæ illi rationali de mediis, siue auxiliis gratiæ alterutris, siue sufficientis siue efficacis, vel excludendum creaturam illam à gratia alterutra: atqui, ut citatis locis offendimus, nequit prouidere Deus de alterutra gratia creaturæ alicui, nisi prius eam absolute existentem supponat, ac præiudicet: ergo neque illam à gratia alterutra reprobare, nisi ipsam absolute existentiam uiderit ac præuenierit: ac proinde id reprobationem cuiusvis creaturæ rationalis à gratia alterutra necessario illius absolute existentia visio diuina præsupponit, ut prima parte nostræ assertionis dicebamus. Inde vero secunda eius assertio- nis pars facile monstratur, eam scilicet scientiam reprobationem ingredi minime posse: nihil enim essentia- liter præsupponit, et necessario ad aliud prærequi- situm huius essentiam ingredi potest. Et de præfatis scientiis simplicis intelligentiæ, et visiois hæcenus dicta reprobatione utriusque à gratia, tam sufficiente, quam efficace communia sunt, et æquè pro alterutra facilia, sicuti et quod ad utramque scientiam simplicis intelligen- tiæ de possibilitate, cum gratiæ, tum negationis eius debeat, ut minimum præsupponi: alioqui enim libere excluderent creaturæ rationalis ab alterutra Deus vel- le non posset.

4. An verò scientia hæc de possibiliæ gratiæ, ac negationis eius alterutram probationem, vel vtramque ingreditur, anue ingreditur, vel supponatur factæ ad alterutram, vel vtramque scientia media dubitari potest: & quo ad probationem à gratiæ de qua fufius: & communis à Theologis disputatur, effiçae fufultor, prolixiorque disputatio est certa, à nobis habenda. De probatione verò à gratiæ, fufficiente etiam, res est circa vtramque faciliôr: dicendumque proinde in ea scientiam mediam in cam probationem non ingredi, neque ad eam supponi certum id, atque indubitatum Theologis est. Probatur, quia cuiusmodi probatione, seu voluntate denegandi, etiam auxilia fufficientia, non intenditur, nec agitur, curaturque à Deo de futuritione, vel non futuritione libera consensus boni à potentia libera creaturæ rationalis sub ea fufficienti auxilij negatione, sub qua impotens ad bonum consensum creatura illa est, ac proinde non libera & indifferens in actu primo ad bonum consensum, vel eius negationem, sed ad eius negationem antecedenter necessitate: ergo nec negationis eius, quæ sola determinat, & necessario necessitate antecedenti ab ea creatura erit, scientia media inde sub negatione auxilij, & gratiæ omnis est poterit, ac fubinde neque ad eam negationem gratiæ omnis descendendam, quæ suo existentia modo apponendum requireretur ex parte actus primi veri, & realis chimericum aliquid, & impossibile, quod est idem, atque possibile aliquid constitui per aliquid impossibile, aperte nimirum, & amente contradictione.

3. Dicendum est secundo Reprobationem à gratia sufficienti scientia simplicis intelligentiæ, vt in adequatè constituitur, sed solum eam, vt diximus, supponere. Probatur quia voluntas efficax denegandi auxilium sufficiens, in sola facis certitudinis & infallibilitatis intrinsecæ habet, cum, vt neque auxilium absolute sufficiens fit, sed potius eius negatio, tum, vt non fit potentia in actu primo ad consensum bonum potens ac indifferens, tum, vt eius consensus negatio determinat fit absolute: atque certitudinis, & infallibilitatis intrinsecæ reprobationi huic horum trium, vel aliorum ex ipsis, titulo solum poterat requiri scientia simplicis intelligentiæ: vt quid reprobationem hanc inadequate ad eam constituit: ergo nullatenus, vt inadequate eam constituentem constituit aut ingreditur: tamen ad eam necessariò supponitur vt numero 3. sub finem ostendebamus. Cōfirmatur, & explicatur hæc ratio, ac simul occurrunt obiectioni, quæ ex dictis de intrinsecæ

institute, prædeterminationis per scientiam medium poterat desumi, tamen necesse voluntas, & electio ipsius efficacia prædeterminatio illam, per sui directam præsupponat. Et enim quia prædeterminatio certa & infallibilis quod infallibilis effectus suo, nempe consensu boni intrinsecus esse debet, neque id habet, ex auxilio extrinsecus solum & entitative, ac intrinsece indifferens, neque ex efficaci voluntate antecedenti boni consensu, idcirco ad prædeterminationis essentiam constituitur, adificatur, per cum electione efficaci auxilii, quæ digna prædeterminationem constituit, quæ proinde ad Augustinum & Theologos cunctis definitur præscientia, & præsentia beneficiorum Dei, quibus certissime liberatur qui cunctis liberantur, cum ergo voluntas reprobat ad auxilium sufficienti, per scientiam simplicis intelligentie directæ sola certitudinem infallibilitatem, atque infirmitatibus intrinsecam effectum suorum præsentium quos concernit, habet, per videmus non esse ad præsentiam modo providentiam constituentem intrinsecus possit aduocari.

CERTAMEN I.

*Reprobationis predestinationi con-
trarie, & vulgationis essentia
examinatur.*

Altri questionis præfatione reprobationem habere esse reprobationem solummodo à gratia effici sicut ex aduerso præparatio gratiæ solummodo effici prædestinationem est huius folii reprobationis efficiat vides à Theologis disputari, vt de alterius reprobationis gratia, sufficienti etiam theologia (de qua nos ceti. l. i. verbum quidem apud Theologos videtur: cum de eorum Theologum intrinse oportere. Circa præparationem autem reprobationis à gratia effici, qui meretur, non adeo, ac nos, religiose moraliter dicti obstant, et, fuitque paululum clarioris difficultatis dissimilis inuiculis, plura referunt hic placita, atque per totum et quandoque oratioe constant, quæ, vt alius conuenit præcedere debent, vt essent postmodum, et si finem propriis sedibus disputanda. Eiusmodi sunt à scientia mea de consensu negatione Dei in reprobationi ad absolute contra Dominicanorum reprobationem nouam iudicio meo. Hæc iam theologicam etiam præcipia phisicæ prædeterminationis, et intrinsece annullum efficiat; quod supponi ex dictis de scientia mea debet, quam disputari. Tale etiam est à reprobatione hanc à gratia effici voluntatē excludendi reprobationi gloria, et regno absolute supponit, siue efficiam, siue intrinsece sicut prædestinationi saluti prædestinationi supponit voluntatem? Hoc tamen præstatis questionis non est, sed sequens, ubi de causis, et præteritis ex parte Dei ad reprobationem alius à gratia efficiat agitur. Data vero possibilibus, et imo, et existentia, antecedentibus illius voluntatis dannando, et excludendi reprobationi gloria, siue efficiat, siue inefficacis, sicut gloriæ prædestinati antecedens voluntas in Deo admittit, excludendum contra reprobationis intrinsece, et essentiali conuenientia de intentione gloriæ à prædestinatione ditionis, manifestum est.

2. Quoniam vero reprobatio, cum a gratia, tum a gloria dicitur, circa eius essentiam, cum morte, atque ad debaturam, vt autem, more plures Doctores dignitatem idcirco ad eos terminos questionem reddi, cum tunc acquiescatione duplicis reprobationis polli imperpetuum responderetur: cum de reprobatione a gratia esset ad salutem expressis terminis rogemus, cuiusque determinatum essentiam queramus. Vnde constat notum hunc disp. 23, cap. 32, cap. 2. plures intellectus & voluntates actus, ad essentiam reprobationis statuendum enumerari quoniam, ad præsentem questionem de essentia reprobationis, ad gratiam efficaci contrariis prædeterminationis optaret. Nempe iudicium de dignitate penæ & damna-